dosarul nr. 2-190/2025 /2-25011129-38-2-28012025/

H O T Ă R Î R E
în numele Legii

09 aprilie 2025 mun. Orhei

Judecătoria Orhei, sediul Central
Instanța de judecată în componența:
Preşedintele şedinţei, judecător - Alexandra Romanaș
Grefier - Doina Cotruță
Cu participarea interpretului - Macarov Silvia și Gamarț Maria

Cu participarea: reclamantei Bushueva Elena, născută la *****, IDNP *****, domiciliată ***** *****, nr. 9,
Pîrîtului Jurea Ion, născut la *****, cod personal *****, domiciliul *****, ***** nr. 1,
Reprezentantului pîrîtului, avocatul Covaș Valeriu împuternicit în baza mandatului nr. 1769260 din 02.04.2025.

Examinând în sediul instanţei, în şedinţă publică, în limba de stat, cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Bushueva Elena împotriva lui Jurea Ion cu privire la repararea prejudiciului moral.

a constatat:

La data de 28 ianuarie 2025, reclamanta Bushueva Elena a depus cerere de chemare în judecată împotriva pârâtului Jurea Ion cu privire la repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii, reclamanta a invocat că, la data de 13.04.2022 se afla în loc public, unde se mai aflau mai mulți oameni, atunci Jurea Ion a început să gesticuleze cu degetul arătător în jurul tâmplei. Lângă ea se mai afla soțul ei Codrean Serghei. Consideră reclamanta că, pârâtul avea în vedere de ea că este bolnavă și a mai început să-i mai arate gesturi necenzurate.

Susține reclamanta că prin aceasta Jurea Ion i-a înjosit onoarea și demnitatea ei și a suferit moral.

Indică că Jurea Ion și-a recunoscut vina integral pe cazul dat, astfel el a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 70 alin. (1) și art. 354 Cod Contravențional și amendată corespunzător.

Solicită, admiterea acțiunii, încasarea din contul pârâtului Jurea Ion a sumei de 30 000 cu titlu de prejudiciu moral.

În cadrul ședinței de judecată, reclamanta Bushueva Elena a solicitat admiterea integrală a acțiunii, ca fiind întemeiată.

Pârâtul Jurea Ion și reprezentantul acestuia, avocatul Covaș Valeriu în cadrul ședinței de judecată au recunoscut că se află în relații ostile cu reclamanta și de mai multe ori a fost amendat contravențional, însă a pledat pentru respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată, motivând că achitarea amenzii ar trebui să constituie o satisfacție, iar prin încasarea prejudiciului moral, reclamanta ar urmări scopul de a se îmbogăți pe seama pârâtului.

Aprecierea instanței:

Audiind participanții la proces, studiind materialele dosarului, verificând legalitatea și temeinicia cerințelor reclamantei, apreciind în conformitate cu art. 130 Cod procedură civilă, probele administrate, instanța de judecată ajunge la concluzia, că cererea de chemare în judecată înaintată de Bushueva Elena împotriva lui Jurea Ion cu privire la repararea prejudiciului moral, urmează a fi admisă parțial, reieșind din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 5 alin. (1) Codul de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.

Articolul 6 Codul de procedură civilă statuează, că instanța judecătorească exercită apărarea drepturilor, libertăților şi intereselor legitime prin somare la executarea unor obligații, prin declararea existenței sau inexistenței unui raport juridic, prin constatarea unui fapt care are valoare juridică, prin alte modalități, prevăzute de lege.

Conform dispozițiilor art. 118 Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. (…) Circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei sînt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile şi obiecțiile părților şi ale altor participanți la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

Conform dispozițiilor art. 122 Codul de procedură civilă, (1) circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probațiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante. (2) Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor. (3) Se consideră inadmisibile probele obținute cu încălcarea prevederilor legii, cum ar fi inducerea în eroare a participantului la proces, încheierea actului de către o persoană neîmputernicită, încheierea defectuoasă a actului procedural, alte acţiuni ilegale. (4) Se consideră inadmisibile probele ce nu au fost prezentate de participanţii la proces pînă la data stabilită de judecător, cu excepţia cazurilor prevăzute la art. 204 şi art. 372 alin.(1).

Articolul 130 Codul de procedură civilă, prevede că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege, astfel încît fiecare probă apreciindu-se de instanță privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficientă pentru soluționarea cauzei.

Conform art. 166 alin. (1) Codul de procedură civilă, oricine pretinde un drept împotriva unei alte persoane ori are un interes pentru constatarea existenței sau inexistenței unui drept trebuie să depună în instanța competentă o cerere de chemare în judecată.

În conformitate cu dispozițiile art. 239 Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședința de judecată.

Conform prevederilor art. 240 alin. (1) Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii.

În fapt, instanța de judecată reține că, reclamanta Bushueva Elena, promovând în instanța de judecată acțiune, a solicitat încasarea din contul pârâtului Jurea Ion prejudiciului moral estimat în mărime de 30 000,00 lei, care a fost cauzat prin contravențiile prevăzute de art. 70 alin. (1) și art. 354 Cod Cotravențional.

Prin urmare, instanța de judecată relevă că, la data de 13.04.2022, între reclamanta Bushueva Elena și pârâtul Jurea Ion s-a produs un conflict, pârâtul recunoscând-și vina și pentru care a fost atras la răspundere contravențională conform art. 70 alin. (1) și art. 354 Cod Cotravențional.

În conformitate cu art. 45 alin. (1) Cod contravențional, dacă prin contravenție a fost cauzat un prejudiciu, persoana prejudiciată este în drept să-şi valorifice pretenţiile civile în procedură civilă.

Totodată conform art. 383 al. (2) Cod contravențional, Victima, reprezentantul ei, martorul, specialistul, expertul, interpretul, traducătorul, apărătorul (avocatul) au dreptul la repararea prejudiciului şi a cheltuielilor suportate în procesul contravențional în ordinea procedurii civile, cu excepţia cazurilor cînd nu există divergenţe asupra întinderii acestora.

Potrivit art. 19 alin. (1) și (2) Cod Civil, (1) Persoana lezată într-un drept al ei poate cere repararea integrală a prejudiciului cauzat astfel. (2) Se consideră prejudiciu cheltuielile pe care persoana lezată într-un drept al ei le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului încălcat,

pierderea sau deteriorarea bunurilor sale (prejudiciu efectiv), precum şi beneficiul neobţinut prin încălcarea dreptului (venitul ratat).

În conformitate cu art. 1998 alin. (1) Cod Civil, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune.

În corespundere cu prevederile art. 2036 alin. (1) și (2) Cod Civil, (1) în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferinţe psihice sau fizice) prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de legislaţie, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin echivalent bănesc. (2) Prejudiciul moral se repară indiferent de existenţa şi întinderea prejudiciului patrimonial.

În temeiul art. 2037 alin. (1) și (2) Cod Civil, (1) Mărimea compensaţiei pentru prejudiciu moral se determină de către instanţa de judecată în funcţie de caracterul şi gravitatea suferinţelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăţie al autorului prejudiciului, dacă vinovăţia este o condiţie a răspunderii, şi de măsura în care această compensare poate aduce satisfacţie persoanei vătămate. (2) Caracterul şi gravitatea suferinţelor psihice sau fizice le apreciază instanţa de judecată, luând în considerare circumstanţele în care a fost cauzat prejudiciul, precum şi statutul social al persoanei vătămate.

La materialele dosarului a fost anexată copia ordonanței asupra cazului contravențional din 09 septembrie 2022 prin care Jurea Ion a fost recunoscut ca fiind vinovat și sancționat cu amendă, pentru contravenția prevăzută de art. 70 alin. (1) și art. 354 Cod contravențional.

Astfel, în condițiile indubitabile în care Jurea Ion a comis contravenția prevăzută la art. 70 alin. (1), și anume Calomnia, adică răspîndirea cu bună știință a unor informații mincinoase ce defăimează o altă persoană și art. 354 din Codul contravențional, și anume huliganism nu prea grav, adică constatarea jugnitoare în locuri publice a persoanei fizice, alte acțiuni similare ce tulbură ordinea publică și liniștea persoanei fizice, iar Jurea Ion a recunoscut acest fapt, rezultă cu certitudine că Bushueva Elena, în calitate de victimă, a suferit un prejudiciu moral materializat într-o suferință

psihică, prejudiciu moral pe care Jurea Ion, urmează să-l repare în temeiul art. 2036 din Codul civil.

Prejudiciul moral poate fi reparat indiferent de existenţa şi întinderea prejudiciului material, cu condiţia ca prejudiciul moral să fie expres prevăzut de lege.

Instanţa notează că prin prejudiciu moral se înţelege suferinţe psihice sau fizice cauzate prin acţiunile sau omisiunile care atentează la valorile nepatrimoniale ce aparţin persoanei din momentul naşterii sau la bunurile dobîndite prin lege (viaţă, sănătate, demnitate şi reputaţia profesională), prin fapte ce atentează la drepturile personale nepatrimoniale (dreptul de a folosi propriul nume. dreptul de autor). În categoria largă a prejudiciilor corporale intră durerile fizice cauzate unei persoane prin lovituri, vătămări, răniri etc., suferinţele psihice condiţionate de vătămările corporale, de provocarea unei boli, slăbirea rezistenţei fizice la boli sau de alte complicaţii, îngrijorarea pentru aceste efecte ulterioare, epuizarea emoţională, pierderea unor plăceri (ideea de confort, anumite înlesniri etc.).

Prejudiciile afective constau în suferinţe psihice cauzate prin lezarea sentimentelor de afecţiune, care cuprind suferinţele psihice determinate de pierderea sau de rănirea, mutilarea, desfigurarea sau îmbolnăvirea gravă a persoanelor apropiate, de pierderea locului de muncă, dezvăluirea secretului familial sau a secretului medical, de limitarea sau privarea temporară de anumite drepturi, cît şi orice alte suferinţe psihice similare.

Obligaţia de a dovedi faptul pricinuirii prejudiciului moral (suferinţelor psihice sau fizice suportate) o exercită partea vătămată, de aceea în cererea despre compensarea prejudiciului moral aceasta trebuie să indice de către cine, în ce circumstanţe şi în baza căror acţiuni (inacţiuni) i-au fost cauzate suferinţe morale (psihice) sau fizice, prin ce se manifestă acestea.

Unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echităţii, care exprimă că indemnizaţia trebuie să prezinte o justă şi integrală despăgubire, iar cuantumul despăgubirilor trebuie astfel stabilit, încât acestea să aibă efect compensatoriu şi nu trebuie să constituie nici sume excesive pentru autorii daunelor şi nici venituri nejustificative pentru victimele daunelor.

Totodată instanța pune în evidenţă faptul că evaluarea în bani a prejudiciului moral ţine exclusiv de instanţa de judecată, care judecă cauza şi care apreciază coraportul dintre gravitatea încălcării şi suferinţele psihice efectiv suportate de solicitantul daunei morale. Iar, scopul legal al acordării unei reparaţii a daunei morale este de a remedia, în valori rezonabile, stresul şi inconvenienţile suportate de partea vătămată şi nu de a fi o sursă de îmbogăţire fără justă cauză.

Astfel, pe lângă gravitatea prejudiciului moral ce trebuie luată în seamă pentru stabilirea despăgubirii, trebuie să se analizeze și un alt criteriu, cel al echității. Or, despăgubirea trebuie să fie una justă, rațională, echitabilă, adică în așa fel stabilită încât să asigure efectiv o compensație suficientă, dar nu exagerată, a prejudiciului moral suferit.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit în cauza Tolstoy Miloslovsky v. Regatul Unit al Marii Britanii și al Irlandei de Nord, că despăgubirile trebuie să prezinte un raport rezonabil de proporționalitate cu atingerea adusă, având în vedere, totodată, gradul de lezare a valorilor social ocrotite, intensitatea și gravitatea atingerii adusă acestora.

Totodată, în cauza Prodan vs. Moldova, Hotărârea din 18.05.2004, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reiterat că o hotărâre în care ea constată o violare impune statului pârât o obligație legală de a pune capăt violării şi a repara consecințele acesteia, în așa mod, încât să restabilească pe cât e posibil situaţia existentă înainte de violare (cauza Former King of Greece and Others v. Greece nr.25701/94,§72). În această cauză, reparația trebuie să aibă scopul de a repune reclamantul în situaţia în care el s-ar fi aflat dacă violarea nu ar fi avut loc.

La acest capitol, instanța reține că cuantumul prejudiciului moral solicitat de către reclamantă în mărime de 30 000,00 lei este unul exagerat, care de fapt nu urmărește în totalitate restabilirea dreptului încălcat, dar conferirea unei pedepse mai severe față de făptuitorul faptei ilicite, cât și îmbogățirea fără justă cauză, fapt ce denotă necesitatea admiterii parțiale acestui capăt de cerere, cu obligarea pârâtului la repararea prejudiciului moral cauzat reclamantei, prin încasarea sumei de 2500,00 lei, care este un cuantum suficient pentru repararea tuturor suferințelor suportate prin fapta ilicită cauzată de pârât.

În baza acestor criterii, având în vedere că Bushueva Elena este îndreptățită să obțină repararea prejudiciului moral, cauzat prin comiterea de către Jurea Ion a contravenției prevăzute la art. 70 alin. (1) și art. 354 din Codul contravențional, ținînd cont de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, cât şi de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție echitabilă, instanța conchide că, suma de 2500,00 de lei îi va asigura lui Bushueva Elena o compensație suficientă și echitabilă a prejudiciului moral suferit.

În rest pretenția cu privire la repararea prejudiciului moral în cuantum restant, urmează a fi respinsă ca fiind neîntemeiată.

Cheltuielile de judecată,

În conformitate cu prevederile art. 82 Cod de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.

Instanța reține că, conform art. 98 Cod procedură civilă, (1) Cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pîrît proporţional părţii admise din acţiune dacă pîrîtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.

Astfel, instanța ajunge la concluzia de a încasa, de la pîrîtul Jurea Ion, în beneficiul statului, taxa de stat în sumă de 250,00 lei, pentru capătul de cerere cu privire la încasarea prejudiciului moral.

În conformitate cu prevederile art. art. 94, 98, 236 – 241 Cod de procedură civilă, instanţa de judecată, -

H o t ă r ă ş t e:

Se admite parțial acțiunea înaintată de Bushueva Elena împotriva lui Jurea Ion cu privire la repararea prejudiciului moral.

Se încasează de la Jurea Ion, născut la *****, cod personal *****, domiciliul *****, ***** nr. 1 în beneficiul lui Bushueva Elena, născută la *****, IDNP *****, domiciliată ***** *****, nr. 9, suma de 2500,00 (două mii cinci sute,00) lei cu titlu de prejudiciu moral.

Se încasează de la Jurea Ion, născut la *****, cod personal *****, domiciliul *****, ***** nr. 1 în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 250,00 (două sute cincizeci,00) lei.

În rest, suma excedentă, se respinge ca fiind neîntemeiată.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Nord, în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Orhei, sediul Central.

Preşedintele şedinţei, judecătorul /semnătura/ Alexandra Romanaș

Copia corespunde originalului, judecător Alexandra Romanaș